

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/138/2024
Identifikačné číslo spisu:	1423209385
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Zajacová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1423209385.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne MVDr. Z. N. C., narodenej XX. Q. XXXX, K., K. XX/X, zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Lieskovským, Nitra, Farská 40, proti žalovanému L. O., narodenému XX. V. XXXX, K., C. G. XXXX/XXA, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 49C/65/2023, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. marca 2024 sp. zn. 3Co/10/2024 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 19. januára 2024 sp. zn. 49C/65/2023 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (I. výrok) a rozhodol, že žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva (II. výrok).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia s cieľom zamedziť akékoľvek kontaktovanie jej osoby žalovaným a zabrániť prítomnosti žalovaného do vzdialenosti menšej ako 10 metrov. Uvedené žalobkyňa odôvodnila tým, že ju žalovaný napriek jej žiadosti naďalej kontaktuje, chodí za ňou, hoci sú už rozvedení a nemajú žiadne spoločné záväzky, na vybavenie ktorých je potrebná osobná komunikácia. Svoje tvrdenia podoprela listinnými dôkazmi - sms správami pravdepodobne od žalovaného, potvrdením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o podaní ústneho oznámenia na žalovaného a dvomi čestnými prehláseniami svedkýň. Žalobkyňa opísala ťažkosti počas manželstva, existenciu dlhov žalovaného, ktoré v roku 2023 vyústili do vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného. Listinnými dôkazmi osvedčila, že žalovaného po rozvode manželstva žiadala, aby ju viac nekontaktoval, pretože tým negatívne zasahuje do jej zdravia a psychickej pohody. Dňa 19. decembra 2023 na Okresnom riaditeľstve PZ Bratislava III vypovedala, že ju žalovaný počas trvania manželstva neraz zosmiešnil na verejnosti a v spoločnej domácnosti po nej hádzal predmety. O tom, že žalovaný má byť nedôveryhodnou osobou, ktorá s cieľom dosiahnuť pre seba prospech sa priamo alebo nepriamo vyhráža rôznym osobám, majú svedčiť čestné prehlásenia svedkov.

1.2 Posúdiac návrh žalobkyne komplexne spolu s listinnými dôkazmi mal súd prvej inštancie osvedčené narušené vzťahy medzi stranami sporu, z listinných dôkazov však nevyplývala potreba nutného zásahu súdu vo forme zákazu kontaktovania žalobkyne žalovaným všetkými dostupnými spôsobmi, ani vo forme zákazu priblíženia sa žalovaného k žalobkyni vo vzdialenosti menšej ako 10 metrov. Žalobkyňa tvrdila a osvedčila priamy styk so žalovaným po rozvode manželstva len jedenkrát, a to dňa 18. decembra 2023, kedy za ňou žalovaný išiel za účelom vyriešenia problému nezaplateného poistného na vozidlo, ktoré podľa udania žalobkyne patrilo jej, avšak výzva bola doručená žalovanému. Žalobkyňa bližšie neuviedla, v čom malo spočívať také správanie sa žalovaného, ktoré by vyvodilo zásah zo strany súdu. Okrem toho žalobkyňa osvedčila, že ju žalovaný kontaktoval sms správou dňa 30. júna 2023, t. j. ešte pred rozvodom, kedy sa snažil o prepis (zrejme) telefónneho čísla a následne až (pravdepodobne) v mesiaci november 2023, kedy ju poprosil, aby mu zavolała, keď bude môcť. Kým v prvej správe badať známky útočného tónu a agresie žalovaného, keďže žalobkyňa ani na správy, ani na telefonáty žalovaného nereagovala, v druhej správe podľa názoru súdu prvej inštancie nebol dôkaz o tom, že by žalovaný zasiahol do jej integrity a nebola zrejma ani hrozba takéhoto zásahu. Ani trvanie manželstva neospravedlňuje útok či inú agresiu zo strany žalovaného, avšak z čestných prehlásení a zo skutočností, že žalovaný má byť agresívnej povahy nevyplýva, kedy a v akej forme mal žalovaný zasiahnuť voči žalobkyni a či uvedené odôvodňuje nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie dodal, že nebagatelizuje pocity žalobkyne, jej osobnostné práva či právo na plnohodnotný život po rozvode manželstva, avšak z predložených dôkazov nemal za osvedčenú potrebu nariadiť neodkladné opatrenie voči žalovanému, teda potrebu bezodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami sporu. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že žalobkyňa nepreukázala, že by ju žalovaný neustále kontaktoval, obťažoval, či znemožnil jej život akýmkoľvek spôsobom, v dôsledku ktorého by tu vyvstala potreba nariadiť neodkladné opatrenie v navrhovanom znení. Žalobkyňa neosvedčila potrebu naliehavej úpravy ich pomerov, teda ani zásah zo strany súdu, a preto súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Vo veci aplikoval § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. g) a h), § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), čl. 10 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 11 Občianskeho zákonníka.

1.3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, keďže z dôvodu zamietnutia návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia bol žalovaný plne úspešný. Súd prvej inštancie žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže mu zo spisu žiadne trovy nevyplývajú.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 28. marca 2024 sp. zn. 3Co/10/2024 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd skonštatoval, že z hľadiska nevyhnutnej ochrany žalobkyne nebola z jej strany osvedčená dôvodnosť bezodkladnej naliehavej potreby úpravy vzťahov medzi stranami takými rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré by nasvedčovali tomu, že zo strany žalovaného dochádza ku konaniu, ktoré by bolo spôsobilé ohroziť telesnú alebo duševnú integritu žalobkyne alebo vyvolať obavu takéhoto ohrozenia. Na základe opisu rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani v odvolaní nebolo podľa odvolacieho súdu možné nadobudnúť významnejšie presvedčenie, že žalobkyňa bude v blízkej budúcnosti vystavená násilnému útoku, či konaniu ohrozujúceho jej integritu zo strany žalovaného. K poukazu žalobkyne na agresívne vystupovanie žalovaného voči nej a pocit ohrozenia s ohľadom aj na ich spoločnú minulosť - manželstvo, ktoré sa práve z dôvodu agresivity žalovaného skončilo rozvodom, odvolací súd uviedol, že z rozsudku Okresného súdu Trebišov č. k. 15Pc/16/2023-42 zo 07. júla 2023 dôvod rozvratu vzťahov manželov a teda príčina rozvodu manželstva nie sú zrejme pre absenciu odôvodnenia v zmysle § 221 písm. a) CSP. Dĺžka trvania manželstva strán a skutočnosť, že návrh na jeho rozvod podal žalovaný bez ďalšieho vôbec neosvedčujú tvrdenú agresivitu žalovaného, ktorá by mala vyvolávať pocit ohrozenia žalobkyne zo strany žalovaného. Na margo žiadosti žalobkyne, aby ju žalovaný nijakým spôsobom nekontaktoval, čo žalovaný neakceptoval, odvolací súd poukázal na to, že žalobkyňa vzápätí uviedla, že od rozvodu manželstva sa uskutočnilo skutočne len zopár spoločných stretnutí, pričom väčšina sa týkala vyriešenia situácie týkajúcej sa spoločného majetku. Potvrdila tak, že

žalovaný ju nekontaktuje často a bezdôvodne, čo by mohla považovať za obťažujúce, ale prioritne za účelom vyriešenia vzájomných majetkových vzťahov po rozvoze manželstva.

2.2. Odvolací súd ďalej dôvodil, že konanie žalovaného, ktorým by mohla byť ohrozená telesná alebo duševná integrita žalobkyne, nemožno mať za osvedčené ani potvrdením o podaní oznámenia na žalovaného zo strany žalobkyne dňa 19. decembra 2023 a ani čestnými prehláseniami. V uvedenom potvrdení žalobkyňa opisuje jedinú konkrétnu udalosť dňa 18. decembra 2023, kedy sa k nej mal žalovaný hrubo a agresívne správať; žiadnu konkrétnu špecifikáciu takéhoto hrubého a agresívneho správania sa žalovaného však v oznámení neuviedla. Rovnako obsah čestných prehlásení Ing. B. Z. a Mgr. M. M. o tom, že žalovaný je nedôveryhodnou osobou, ktorá svojim agresívnym správaním môže poškodiť žalobkyňu, považoval odvolací súd za všeobecný, bez akejkoľvek konkretizácie tvrdeného správania sa žalovaného (kedy, kde, v akej situácii, voči komu).

2.3. Vo vzťahu k námietke žalobkyne, že súd prvej inštancie nevzal na zreteľ skutočnosť, že kontakt zo strany žalovaného negatívne zasahuje aj do jej zdravia a psychickej pohody, odvolací súd argumentoval, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa uviedla, že konanie žalovaného neprispieva k dobrej kondícii jej duševného zdravia, nakoľko ju konanie žalovaného dostáva do neustáleho stresu. Tieto tvrdené skutočnosti však osvedčovala jedinou správou adresovanou žalovanému dňa 10. novembra 2023 („Ahoj, prosím Ťa, nekontaktuj ma. Nerobí mi to dobre na zdravie, ani na psychiku.“) a k odvolaniu priložila dve lekárske správy - nálezy z 25. októbra 2023 a 02. novembra 2023. Odvolací súd uviedol, že odhladnuc od možnosti uplatnenia týchto lekárskeho správ až v odvolacom konaní (§ 366 CSP), ani ich obsah neosvedčuje negatívny vplyv správania sa žalovaného na zdravotný stav žalobkyne. V správe z 25. októbra 2023 sa konštatuje, že žalobkyňa sa od poslednej kontroly v 7/21 subjektívne mala dobre; pri popise aktuálnych ťažkostí sice uviedla stresové obdobie a únavu, avšak v súvislosti s výkonom práce. V správe z 02. novembra 2023 sa rovnako uvádzajú ťažkosti výlučne pri strate kľúčov, administratívnej vybavovačke a strese v práci; na uvedenom základe bol žalobkyni odporúčaný dôraz na životosprávu, dostatok spánku, odpočinku a relaxačné aktivity. Žalobkyňa tak v rámci vyšetrovania ako príčinu svojich zdravotných problémov uvádzala stres a únavu v súvislosti s prácou, a nie akékoľvek konanie žalovaného.

2.4. Odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody skonštatoval, že žalobkyňa neosvedčila naplnenie predpokladov na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia. Z jej tvrdení a z predložených listín nemožno vyvodit' dôvodnosť ohrozenia jej telesnej alebo duševnej integrity konaním žalovaného predpokladané § 325 ods. 2 písm. g) a h) CSP. Na uvedenom základe preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP. Na vec aplikoval § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. g) a h) a § 329 ods. 2 CSP.

2.5. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže mu žiadne nevznikli.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP. Nesúhlasila s odôvodnením a ani s právnym názorom prezentovaným prvoinštančným a odvolacím súdom a mala za to, že konajúce súdy nesprávne zistili a následne nesprávne vyhodnotili skutkový stav, dôsledkom čoho je i nesprávne právne posúdenie celého sporu, ktoré nepochybne viedlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces.

3.1. Dovolateľka tvrdila, že nie je podstatná mnohosť stretnutí medzi ňou a žalovaným, ale ich charakter, ktorý je s ohľadom na podané oznámenie na OR PZ v BA III vážny. Nie je vôbec relevantné, za akým účelom sa žalovaný snaží s dovolateľkou stretnúť a skontaktovať, keď aj nevyporiadanie majetkových vzťahov po rozvoze prebieha zo strany žalovaného agresívnou formou, pričom nerešpektoval žiadosť dovolateľky, aby za účelom vyporiadania majetkových vzťahov komunikoval výlučne s jej právnym zástupcom. Namietala, že súd opomenul správu od žalovaného z 01. júla 2023, kedy žalovanému nereagovala na správy, na čo on odpísal výhražnú správu „Ty ma never (zrejma chyba v písaní, preklep, pozn. dovolateľky) lebo dojdem a máš problem“. Na túto SMS správu súdy nijako nereflektovali a absolútne odignorovali dôkaz, ktorý podporuje jej tvrdenia o existencii dôvodnej obavy zo žalovaného. Mala za to, že potvrdenie o ústnom podaní oznámenia na žalovaného je určité a je v ňom dostatočne popísaný priebeh incidentu z 18. decembra 2023. Skutočnosť, kto podal návrh na rozvod považovala za irelevantnú. Poznamenala, že pokiaľ by v podanom oznámení uvádzala nepravdu, malo by to pre ňu

trestnoprávne následky, a preto skutočnosti tam uvedené nie je možné spochybňovať. Rozhodnúť v danej veci môžu len príslušné orgány činné v trestnom konaní, teda ani konajúci/odvolací súd nie je oprávnený vynášať závery o skutku opísanom v oznámení. Vo vzťahu k dvom čestným prehláseniam uviedla, že nakoľko boli predložené do konania ako dôkaz, ich obsah musí byť pravdivý, v opačnom prípade by sa dotyčné osoby dopúšťali trestného činu. Konštatácia, že žalovaný sa správa agresívne a že dovolateľku týmto konaním môže poškodiť, je relevantná a postačujúca za účelom osvedčenia jeho agresívnej povahy. Dovolateľka argumentovala, že svoje tvrdenia spočívajúce v zásahu do jej integrity zo strany žalovaného preukázala lekárskymi správami, podaným oznámením na osobu žalovaného, čestnými prehláseniami tretích osôb a elektronickou komunikáciou so žalovaným. Hoci skutočnosť, že stres jej spôsobuje žalovaný, lekárske správy vyslovene neuvádzajú, je v nich explicitne uvedené, akými symptómami trpí a že tieto sú spôsobené stresom. S ohľadom na vyššie uvedené súdy nepostupovali správne, keď dovolateľke neposkytli súdnu ochranu a ich nesprávnym postupom mali porušiť jej právo na spravodlivé súdne konanie. Nariadenie neodkladného opatrenia nie je nijakým spôsobom neproporcionálne, neprimerané a nepredstavuje takmer žiaden zásah do bežného života žalovaného. Ide o minimálny zásah súdu, ktorým sa zvýši kvalita života dovolateľky a zlepší sa jej zdravotný stav. Nielen osobné stretnutie, ale i akýkoľvek iný kontakt so žalovaným jej spôsobuje veľmi nepríjemné pocity, ktoré sa prejavujú navonok fyzickou nepohodou. Dovolateľka uzavrela, že odvolací súd neprihliadol na všetky okolnosti odôvodňujúce potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami, resp. nesprávne vyhodnotil všetky skutkové okolnosti. Odvolací súd pochybil, keď nevzhliadol, resp. považoval za nepreukázanú potrebu nariadiť neodkladné opatrenie v navrhovanom znení.

3.2. Vzhľadom na uvedené dovolateľka navrhla, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne, aby zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby dovolací súd zaviazal žalovaného na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (v rozsahu jeho potvrdzujúceho výroku) vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, ale nie je dôvodné, a preto ho treba zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti rozhodnutia podľa § 420 CSP dovolací súd v prvom rade skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

8. V posudzovanom prípade bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný samostatne a súdy nižších inštancií o ňom rozhodli ako o samostatnom predmete konania, bez následne nadväzujúceho konania a rozhodovania vo veci samej. Preto je voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

9. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. Dovolateľka namietala, že konajúce sudy nesprávne zistili a vyhodnotili skutkové okolnosti posudzovaného prípadu a v rozpore so zákonom jej neposkytli súdnu ochranu. Argumentovala, že svoje tvrdenia spočívajúce v zásahu do jej integrity zo strany žalovaného preukázala predloženými listinnými dôkazmi. Dovolací súd však po preskúmaní obsahu spisu a rozhodnutí súdov nižších inštancií nezistil v ich postupe existenciu vady zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. g) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

15. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

16. Neodkladné opatrenie predstavuje inštitút osobitnej povahy, čomu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď súd rozhoduje spravidla bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, a to s poukazom na podstatu, účel a zmysel inštitútu neodkladného opatrenia. Je zrejmé, že pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ustanovení § 324 a nasl. CSP. Splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia samozrejme nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení navrhovateľa, a preto je potrebné tieto tvrdenia spoľahlivo osvedčiť aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a hodnovernosti (§ 326 ods. 1 a 2 CSP). Chýbajúce osvedčenie bezprostredne hrozacej škody/ujmy nemožno ničím nahradiť, pretože je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko ide o opatrenie, ktoré je namieste nariadiť len vtedy, ak je práve kvôli zabráneniu skutočne hrozacej konkrétnej škode/ujme potrebné okamžite zasiahnuť súdnym rozhodnutím. Faktické vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery strán je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia jeho rozhodnutia. Treba tiež uviesť, že neodkladné opatrenie zasahuje podstatným spôsobom do práv druhej strany, je preto nevyhnutné, aby sudy s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zvažovali nevyhnutnosť (a primeranosť) takéhoto zásahu do subjektívneho práva protistrany.

16.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť

len vtedy, ak je skutočne nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov v zmysle § 325 ods. 1 CSP je prípustné a opodstatnené len vtedy, (i) ak sa tvrdí alebo osvedčí právny vzťah medzi stranami, (ii) ak tento vzťah vyžaduje dočasnú úpravu, (iii) ak je navrhovaná bezodkladná úprava naliehavo potrebná, (iv) ak sa v právnych vzťahoch medzi stranami nevytvorí nenávratný stav a (v) ak sa nezasahuje do právnych vzťahov medzi stranami neprimeraným spôsobom. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak žalobcovi (navrhovateľovi neodkladného opatrenia) hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy alebo dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov.

17. V súdnej veci sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorého obsahom by bol zákaz uložený žalovanému, aby sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov nepribližoval k žalobkyni a povinnosť žalovaného zdržať sa konania, ktorým by kontaktoval žalobkyňu ktorýmkoľvek dostupným spôsobom. Žalobkyňa bola preto povinná osvedčiť, že zo strany žalovaného existuje reálne nebezpečenstvo a bezprostredne jej hroziaca ujma, ktorá musí byť konkrétna. Súd prvej inštancie z tvrdení a listinných dôkazov predložených žalobkyňou nemal preukázanú potrebu nutného zásahu súdu vo forme uloženia zákazu v navrhovanom znení, keďže pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia sa vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie stotožnil a rovnako skonštatoval, že žalobkyňa neosvedčila naplnenie predpokladov na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, pretože z jej tvrdení a z predložených listín nemožno vyvodiť dôvodnosť ohrozenia jej telesnej alebo duševnej integrity konaním žalovaného predpokladané § 325 ods. 2 písm. g) a h) CSP. V odôvodnení rozhodnutia, ktoré spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 a § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti podaného návrhu. Konkrétne, v bode 24. uznesenia reagoval na odvoláciu námietku týkajúcu sa tvrdenej agresivity žalovaného, v bode 26. uznesenia vysvetlil, prečo z dôkazov predložených žalobkyňou (potvrdenie o podaní oznámenia na žalovaného, čestné prehlásenia Ing. B. Z.C. a Mgr. M. M.) nemal osvedčené konanie žalovaného, ktorým by mohla byť ohrozená telesná alebo duševná integrita žalobkyne a v bode 28. uznesenia sa zaoberal obsahom lekárskeho správ z 25. októbra 2023 a 02. novembra 2023, ktoré taktiež neosvedčovali negatívny vplyv správania sa žalovaného na zdravotný stav žalobkyne. Ak aj odvolací súd výslovne nereagoval na žalobkyňou označenú sms správu od žalovaného, táto skutočnosť nezakladá vadu zmatečnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože odvolací súd jasne vysvetlil kľúčové dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Ani v opravnom konaní súd nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd dospel po preskúmaní veci k záveru, že dovolateľka neuviedla v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia také závažné okolnosti (resp. nepripojila také listinné dôkazy), z ktorých by vyplývalo ohrozenie či narušenie jej integrity žalovaným odôvodňujúce okamžitý zásah súdu vo forme nariadenia neodkladného opatrenia. Dovolateľka preto neopodstatnene namietala, že odvolací súd zaťažil svoje konanie a rozhodnutie vadou zmatečnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

18. Dovolací súd zároveň dodáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil. Navyše, z práva

na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

19. Pokiaľ dovolateľka v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v dovolaní namietala, že konajúce súdy nesprávne zistili a vyhodnotili skutkový stav, dôsledkom čoho je i nesprávne právne posúdenie celého sporu, dovolací súd pripomína, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (judikát R 24/2017).

20. Aj keď dovolateľka prípustnosť dovolania výslovne nevyvodzovala z § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd pre úplnosť veci poznamenáva, že podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). Napadnutým uznesením odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie podľa § 357 písm. d) CSP (v zmysle ktorého odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia). Prípadné nesprávne právne posúdenie veci by preto nemohlo s poukazom na § 421 ods. 2 CSP založiť prípustnosť dovolania.

21. Dovolací súd nezistiac porušenie práva dovolateľky na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

22. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.